

Carpathicum. 9. Pod Javorinou (H o l u b y 1871a: 30). Dubová (N e u h ä u s l o v á-N o v o t n á Stud. Českoslov. Akad. Věd 7: 126, 1970). 11. Modrová (M u c i n a Folia Geobot. Phytotax. 16/3: 242–244, 250–252, 1981). – Záhrady (J o h. H r u b y 1942: 123). 12. Skýcov, Vápenný vrch (K o v á č i k o v á 1974). 13. Rožnové Mitice (F u t á k 1960). – Oslany (S c h e f f e r 1918; D o m i n 1949). – Oslany – Kršany (S c h e f f e r 1920). 14e. Bátovce. – Pietavec (K u p č o k Biol. Práce Slov. Akad. Vied 2/9: 36, 1956). – Krnišov, Tepličky (K m e t 1876 BRA). 30a. Janovník (J. M i c h a l k o 1976). 30c. Čičava E. – Merník W. – Vyšný Žipov (všetko E. K r á l i k 1977).

Pochybny údaj. 26b. Kežmarok (S a g o r s k i et S c h n e i d e r 1891: 437).

Úžitkovosť. Je jednou z najstarších liečivých rastlín. Vŕňať obsahuje glykozidické horčiny, majmä marubiín, menej triesloviny a silice. Pôsobí sekretolyticky, expektoračne, horčiny podporujú vylučovanie žľče. Vo farmaceutickom priemysle sa používa ako prímes do čajovín užívaných pri chorobách dýchacích ciest, žlčníka, ako aj pri arytmii srdca. V ľudovom liečiteľstve má široké uplatnenie.

1. × 2. *Marrubium peregrinum* × *M. vulgare*

Marrubium × paniculatum D e s r. in L a m.

Jablčník metlinatý

Marrubium × paniculatum D e s r. in L a m. Encycl. Méth. Bot. 3: 716, 1792.

Syn.: *Marrubium pannonicum* R e i c h e n b. fil. – *M. remotum* K i t.

Dobre, najmä v prírode, poznateľný kríženec. Typické rastliny, majú intermediárny charakter jednotlivých znakov, najnápadnejší je celkový habitus, tvar listov a postavenie kališných zubov.

Kríženec je rozšírený hojne až roztrúsene po celej panónskej oblasti. Všade tam, kde sa vyskytujú rodičia pokope. Jeho výskyt možno s veľkou pravdepodobnosťou predpokladať v ich blízkosti.

7. *Hesiodia* M o e n c h

Ránhoj

(SPRACOVAL B. KŘÍSA, UPRAVILA K. ZAHRADNÍKOVÁ)

1. *Hesiodia montana* (L.) D u m o r t.

Ránhoj horský

Hesiodia montana (L.) D u m o r t. Fl. Belg. p. 44, 1827.

Bazionym: *Sideritis montana* L. Sp. Pl. ed. 1, p. 575, 1753.

U nás len